

98/18

Hospodaření se státním majetkem a s prostředky státního rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 1998 pod číslem 98/18.

Kontrolu řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Kalivoda.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s majetkem státu a s prostředky státního rozpočtu kapitoly 333 - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „kapitola“).

Kontrolu provedly skupiny kontrolujících NKÚ z odboru školství a kultury a z oblastních odborů Kutná Hora, Tábor a Pardubice.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“).

Příspěvkové organizace MŠMT:

- Ústav pro informace ve vzdělávání (dále jen „Ústav“),
- Centrum pro studium vysokého školství (dále jen „Centrum VŠ“),
- Pedagogické centrum v Českých Budějovicích (dále jen „Centrum ČB“),
- Pedagogické centrum v Hradci Králové (dále jen „Centrum HK“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podal Ústav, byly vypořádány vedoucím skupiny kontrolujících rozhodnutím o námítkách.

K o l e g i u m NKÚ na svém XV. zasedání, konaném dne 12. července 1999,

s c h v á l i l o usnesením č. 9/XV/99
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

A. Úvod

MŠMT bylo zřízeno zákonem ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků. Uvedený zákon stanoví, že MŠMT je ústředním orgánem státní správy pro předškolní a školská zařízení, základní, střední a vysoké školy, pro vědní politiku, výzkum a vývoj, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, pro vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu.

V resortu MŠMT ke dni 1. 1. 1998 působilo 87 rozpočtových organizací (86 školských úřadů, Česká školní inspekce) a příspěvkové organizace (21 organizací zří-

zených MŠMT a dále vysoké školy, školní zemědělské podniky vysokých škol, lesní podniky vysokých škol, školní hospodářství středních škol a školy a školská zařízení s právní subjektivitou v regionálním školství). MŠMT se dále podílí na financování církevních a soukromých škol. MŠMT poskytuje dotace i na činnost občanských sdružení mládeže a tělovýchovy.

V rámci této kontrolní akce bylo kontrolováno období roku 1998.

Dne 29. prosince 1997 obdrželo MŠMT rozpis závazných ukazatelů kapitoly na rok 1998. Na základě zákona č. 348/1997 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1998, MŠMT provedlo k 1. 1. 1998 podrobný rozpis prostředků kapitoly v členění podle rozpočtové skladby. Kontrolou bylo zjištěno, že z celkového objemu 58 581 611 tis. Kč určených na běžné výdaje MŠMT nerozdělilo částku 3 132 304 tis. Kč, tj. 5,3 %. Z toho největší objem nerozdělených prostředků, tj. 1 338 576 tis. Kč, uvedlo MŠMT v oddíle regionálního školství jako rezervu pro „Zařízení středního vzdělávání jinde nespécifikované“ a dále v části týkající se vysokých škol, kde MŠMT nerozdělilo částku 1 213 213 tis. Kč určenou na činnost vysokých škol a na vědu a výzkum.

V průběhu roku 1998 došlo k úpravám závazných ukazatelů kapitoly, které MŠMT provedlo ve smyslu § 13 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), na základě 120 rozpočtových opatření schválených Ministerstvem financí (dále jen „MF“).

Největší počet rozpočtových opatření (celkem 46) se týkal nárůstu prostředků na výzkum a vývoj. Po změnách činily účelové prostředky na výzkum a vývoj 1 007 141 tis. Kč. Tím došlo k jejich zvýšení o 324 582 tis. Kč. Kapitálové výdaje byly 45 rozpočtovými opatřeními navýšeny v roce 1998 o částku 773 406 tis. Kč a činily 3 914 457 tis. Kč. Rozpočtové úpravy kapitálových výdajů se týkaly zejména oblasti výzkumu a vývoje.

Celkové příjmy MŠMT nebyly naplněny zejména v regionálním školství, a to ve výši 34 260 tis. Kč, což bylo způsobeno především nižšími příjmy z prodeje a pronájmu státního majetku. MŠMT požádalo MF o vázání prostředků ve výši 34 000 tis. Kč v rozpočtu výdajů na rok 1999. Z nedočerpaných prostředků určených ke krytí nezbytných kapitálových výdajů vyvolaných zánikem věcných břemen váznoucích na majetku vydaném oprávněným osobám a ke krytí nezbytných výdajů souvisejících s náhradou majetku státu sloužícího účelům výzkumu a vývoje bylo do roku 1999 převedeno 170 344 tis. Kč.

V roce 1998 byly MF na základě usnesení vlády z vládní rozpočtové rezervy a z prostředků nevyčerpa-

ných MŠMT v roce 1997 uvolněny finanční prostředky ve výši 391 187 tis. Kč na likvidaci škod způsobených povodněmi. V Závěrečném účtu kapitoly za rok 1998 uvedlo MŠMT čerpání ve výši 315 534 tis. Kč. V příloze č. 7 Závěrečného účtu kapitoly uvedlo čerpání ve výši 315 260 tis. Kč. Po upřesnění údajů uvedených v příloze č. 7 Závěrečného účtu kapitoly uvedlo MŠMT čerpání ve výši 315 681 tis. Kč, tj. o 421 tis. Kč vyšší. To znamená, že MŠMT převedlo do roku 1999 nevyčerpanou částku o 147 tis. Kč nižší, než je uvedeno v Závěrečném účtu kapitoly.

B. MŠMT

1. nerespektovalo ustanovení § 31 odst. 2 zákona ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), kde je uvedeno:

„Zřizovatel vydá o vzniku organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat:

- a) označení zřizovatele,*
- b) název, sídlo organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizací,*
- c) vymezení základního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,*
- d) označení statutárních orgánů,*
- e) vymezení majetku, k němuž má organizace právo hospodaření,*
- f) vymezení doby, na kterou je organizace zřizována.“*

Ve zřizovací listině příspěvkové organizace Centrum VŠ nevymezilo MŠMT majetek, k němuž má organizace právo hospodaření, ani nevymezilo dobu, na kterou je organizace zřizována.

Centrum ČB bylo zřízeno na základě zřizovací listiny ze dne 1. 1. 1994, v níž je uvedeno, že činnost je vymezena statutem schváleným MŠMT. V tomto statutu je uvedeno, že Centrum ČB má právo hospodaření k pozemkům (louka, pastvina, orná půda) o celkové výměře 18 956 m², přestože ode dne účinnosti zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, tj. od 24. 6. 1991, náleží tyto pozemky do správy Pozemkového fondu ČR.

Dále byly zjištěny nesrovnalosti u Výzkumného ústavu pedagogického (dále jen „VÚP“), který byl zřízen ministrem školství a kultury dne 1. 1. 1957 z Výzkumného ústavu pedagogického J. A. Komenského v Praze jako samostatná rozpočtová organizace. Statut VÚP byl vydán ministrem školství České socialistické republiky dne 31. 3. 1981. MŠMT však vede VÚP od 1. 1. 1992 jako příspěvkovou organizaci, aniž prokázalo její zřízení. Do současnosti je platný výše uvedený statut, který stanoví, že se jedná o rozpočtovou organizaci, a navíc obsahuje již dnes překonané pojmy jako např. školská politika KSČ,

předseda ZO KSČ, socialistická a komunistická výchova atp.;

2. nedodrželo ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky MF ČR č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, kde je mj. uvedeno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků.“

V roce 1998 MŠMT nezajišťovalo některé činnosti svými zaměstnanci, ale uzavíralo k jejich provedení smlouvy, resp. dohody o provedení práce, a to přes skutečnost, že práce se týkaly činností, které měli zabezpečovat zaměstnanci MŠMT. Na základě těchto dohod MŠMT vyplatilo v roce 1998 celkem 1 935 tis. Kč. Např.:

MŠMT uzavřelo s fyzickou osobou smlouvu o provádění prací, jejímž předmětem byla realizace opatření vyplývajících pro MŠMT ze zákona č. 139/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 190/1993 Sb. a zákona č. 256/1994 Sb., jako např. organizační zabezpečení a zpracování žádostí o zařazení nových středisek praktického vyučování a pracovišť praktického vyučování (dále jen „SPV“ a „PPV“) do sítě, zpracování odborných stanovisek pro účely optimalizace sítě škol, výkon správce sítě škol, konzultační a poradenská činnost pro zřizovatele a provozovatele SPV, PPV a školské úřady apod. MŠMT uhradilo v roce 1998 za tuto práci částku 120 200 Kč. Smlouva byla uzavřena přesto, že odbor správy sítě škol vede i síť SPV a PPV a náplně práce jednotlivých pracovníků tohoto odboru zahrnují i poskytování informací pro přípravu podkladů zřizovatelům škol a školských zařízení, zpracování návrhů na zařazení do sítě škol, změny a vyřazení SPV a PPV. Odbor správy sítě škol měl k 31. 12. 1998 celkem 18 pracovníků. Smlouva byla uzavřena i na rok 1999.

MŠMT uzavřelo s ředitelkou své příspěvkové organizace Centrum VŠ dohodu o provedení práce, jejímž předmětem bylo posouzení úpravy paragrafového znění návrhu zákona o vysokých školách. Za provedení práce MŠMT vyplatilo částku 13 000 Kč. Tvorbou zákonů a zpracování stanovisek k jejich obsahu je předmětem činnosti odboru legislativního a právního. Odbor legislativní a právní měl k 31. 12. 1998 celkem 14 pracovníků;

3. porušilo ustanovení § 6 písm. a) vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., o hospodaření s národním majetkem, kde je mj. uvedeno:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména:

- a) národní majetek zjistit, sepsat, ocenit ... a vést v předepsané evidenci ...“*

MŠMT nevedlo v účetní evidenci zastavěný pozemek v katastrálním území Plzeň o výměře 1 068 m² a budovu ubikace postavenou na tomto pozemku, k nimž mělo právo hospodaření. Hodnota těchto nemovitostí činila celkem 2 463 788 Kč.

Tím, že MŠMT neúčtovalo o výše uvedených nemovitostech na předepsaných účtech, a tím, že tyto nemovitosti při inventarizaci nezaznamenalo, porušilo i zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;

4. dostatečně nenaplnilo ustanovení § 6 písm. d) a e) vyhlášky FMF č. 119/1988 Sb., kde je mj. uvedeno:

„Organizace jsou povinny hospodařit s národním majetkem s péčí řádného hospodáře. Jsou povinny zejména: ...

d) chránit národní majetek před ... ztrátou nebo zneužíváním,

e) využívat právní prostředky k ochraně národního majetku, ... včas uplatňovat právo na náhradu škody ...“

MŠMT provedlo v závěru roku 1997 inventarizaci majetku a závazků, jejímž výsledkem bylo zjištění manka u drobného hmotného investičního majetku v pořizovací ceně 100 231 Kč a manka u jiného hmotného majetku (umělecké předměty) ve výši 9 504 Kč. Komise MŠMT pro náhradu škody se zabývala pouze ztrátou pěti předmětů a u čtyřech z nich navrhla vymáhat škodu pouze v celkové výši 687 Kč.

MŠMT nezajistilo, aby tehdejší I. náměstek ministra při ukončení pracovního poměru ke dni 31. 12. 1998 vrátil svěřené předměty v celkové hodnotě 66 237 Kč. O nedostatečné ochraně majetku státu svědčí i skutečnost, že uvedené předměty byly zaměstnanci předány k užívání ihned po jejich zakoupení bez písemného potvrzení o jejich převzetí. Na osobní kartu byly tyto svěřené předměty zapsány a zaměstnancem podepsány až s více než půlročním zpožděním.

MŠMT neuhradilo zálohu a první splátku v termínech dohodnutých ve smlouvě s nadací SCIO. Dodavatel vyúčtoval MŠMT za 41 dní prodlení smluvní penále ve výši 147 190 Kč, které MŠMT uhradilo. Komise pro náhradu škody určila jako osobu odpovědnou za vznik škody tehdejšího I. náměstka ministra. K vymáhání náhrady škody však MŠMT do ukončení kontroly nepřišlo.

C. Nakládání s prostředky na přípravu nového pojetí ukončování studia na středních školách (Program MATURENT 2 000 - Transformace maturitních zkoušek)

Od roku 1995 se MŠMT zabývá přípravou nového pojetí ukončování studia na středních školách. Dne 25. 9. 1995 předložil tým pracovníků pod vedením ředitele Ústavu projekt „Národní srovnávací zkoušky pro žáky posledních ročníků středních škol“, jehož cílem bylo mj. vyrovnání rozdílů a dosažení větší srovnatelnosti výsled-

ků maturit. Podle harmonogramu byly práce, včetně analýzy výsledků, rozloženy do období září 1995 až listopad 1996. **Předpokládané náklady MŠMT na celou akci byly vyčísleny ve výši 1 630 tis. Kč.**

Dne 6. 2. 1996 zpracovalo MŠMT s využitím podkladů Výzkumného ústavu odborného školství, VÚP a České školní inspekce (dále jen „ČŠI“) „Nové pojetí ukončování studia ve středních školách maturitní zkouškou“. Dne 1. 3. 1996 rozhodlo provést zkušební test na vybraném vzorku středních škol.

Provedení navrhovaných postupů MŠMT nezadalo svým příspěvkovým organizacím, které jsou k těmto účelům určeny, jako např. VÚP (který podle statutu mj. „provádí experimentální výzkumnou činnost, ověřuje její výsledky na vybraných školách, ověřuje, vyhodnocuje a zpracovává výsledky do studií, zpráv a návrhů pro řídicí orgány“) nebo Ústav (který předložil projekt na provedení Národních srovnávacích zkoušek již v roce 1995, z čehož je zřejmé, že se uvedenou problematikou zabýval), ale dne 15. 5. 1996 zadalo zakázku na vypracování testovacích otázek pro standardní maturity v rámci programu PHARE nadací SCIO. Kontrakt byl uzavřen na částku 50 833 ECU (1 733 405 Kč).

V rámci programu „Obnova vzdělávacího systému“ byl uzavřen kontrakt i s ČŠI na částku 50 000 ECU (1 705 tis. Kč).

Sonda Maturant 97 byla uskutečněna na gymnáziích ve dnech 25. a 26. 3. 1997 a na jiných středních školách ve dnech 2. a 3. 4. 1997.

Vyhodnocení Sondy Maturant 97, které zpracovala ČŠI, bylo projednáno MŠMT dne 16. 6. 1997 a 28. 7. 1997 byl schválen další postup prací.

Dne 8. 9. 1997 MŠMT projednalo „Program MATURENT 2000 - Transformace maturitních zkoušek“ (dále jen „Program“). Součástí Programu byly Sondy Maturant prováděné v jednotlivých letech. Podle Programu se mj. ve školním roce 1997/98 předpokládalo provedení hloubkové a položkové analýzy výsledků Sondy Maturant 97, příprava realizace a zpracování výsledků Sondy Maturant 98 a zahájení informační kampaně. Za účelem zpracování položkové analýzy testů užitých v Sondě Maturant 97 uzavřelo MŠMT dne 3. 10. 1997 smlouvu o dílo s nadací SCIO, které uhradilo dohodnutou částku ve výši 96 000 Kč.

Aniž MŠMT využilo své příspěvkové organizace, vyzvalo dne 7. 10. 1997 sedm zájemců k podání nabídky o veřejnou zakázku „Příprava testů pro potřeby šetření Sondy Maturant 98“, např. AMD, s. r. o., která se zabývá průzkumem veřejného mínění, AISA spol. s r. o., která se zabývá výzkumy veřejného mínění, Psychoservis Brno - vydavatelská a zprostředkovatelská činnost, jejichž předmět činnosti nesouvisel s předmětem zakázky.

Do stanoveného termínu 22. 10. 1997 obdrželo MŠMT pouze jedinou nabídku, a to od nadace SCIO, se kterou dne 30. 10. 1997 uzavřelo smlouvu o dílo za dohodnutou cenu ve výši 1 795 000 Kč. Uvedené nadaci vzniklo oprávně-

nění provozovat živnost dne 16. 10. 1997 s předměty podnikání „Poradenská činnost v oblasti vzdělávání“ a „Vydavatelství a nakladatelství.“

Podle smlouvy měla nadace SCIO mj. zpracovat „základní studii o reálném stavu výuky na středních odborných školách a závěrečnou zprávu k projektu“.

Základní studii o reálném stavu výuky na středních odborných školách a závěrečnou zprávu k projektu MŠMT při kontrole NKÚ nepředložilo s odůvodněním, že uvedené doklady nejsou na MŠMT k dispozici. MŠMT rovněž nedoložilo, zda a jak byla závěrečná zpráva k projektu MŠMT vyhodnocena a jaké byly přijaty závěry. MŠMT uhradilo na základě smlouvy o dílo nadaci SCIO dohodnutou částku v plné výši a navíc smluvní penále ve výši 147 190 Kč za opožděně uhrazenou zálohu a první splátku.

V roce 1997 MŠMT zřídilo „Komisi pro státní maturitní zkoušky“ (dále jen „Komise“), která měla mj. předkládat zprávy o řešení Programu nejméně čtyřikrát ročně, a to včetně souhrnných výsledků řešení dílčích projektů.

Podle předložených pouze dvou zápisů se Komise zabývala především návrhem smlouvy o dílo mezi MŠMT a nadací SCIO na provedení položkové analýzy Sondy Maturant 97 a projednáním Úvodní studie pro přípravu testů. Komise ukončila svoji činnost po dvou zasedáních ke konci roku 1997, aniž by zajistila úkoly, pro jejichž plnění byla zřízena.

Pro organizační zajištění přípravy Programu a Sondy Maturant 99 uzavřelo MŠMT dne 19. 11. 1998 a dne 4. 1. 1999 dohody o provedení práce s fyzickou osobou, na základě nichž uhradilo celkem 36 160 Kč. Činnost prováděná na základě těchto dohod však práci Komise nenahrazovala.

Dne 12. 10. 1998 MŠMT pověřilo organizováním Sondy Maturant 99 příspěvkové organizace Ústav a VÚP.

Analýzu výsledků Sondy Maturant 98, jejímž hlavním výsledkem bylo zjištění rozdílu mezi školami s různým zřizovatelem a mezi jednotlivými typy středních škol, zpracoval Ústav v listopadu 1998.

Dne 13. 11. 1998 uzavřel VÚP na základě posouzení nabídek s nadací SCIO smlouvu o dílo na přípravu testů pro potřeby Sondy Maturant 99 se stanovením ceny 2 370 tis. Kč, a to přesto, že zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 1998, v § 23 stanoví, že nadace nebo nadační fond nesmí vlastním jménem podnikat s výjimkou pronájmu nemovitostí, pořádání loterií, tombol, veřejných sbírek, kulturních, společenských, sportovních a vzdělávacích akcí.

VÚP tedy zadal veřejnou zakázku právnické osobě, která nemohla vlastním jménem podnikat.

Do konce roku 1998 byla na přípravu nového pojetí ukončování studia na středních školách vynaložena celkem částka 24 879 tis. Kč, z toho 21 441 tis. Kč z rozpočtových prostředků státního rozpočtu a 3 438 tis. Kč z prostředků PHARE.

V roce 1999 jsou v rozpočtu kapitoly MŠMT vyčleněny k zajištění Sondy Maturant 99 finanční prostředky v celkové výši 25 036 tis. Kč.

D. Příspěvkové organizace zřízené MŠMT

1. Nakládání s rozpočtovými prostředky

Ústav odvedl za rok 1998 do státního rozpočtu výnos z pronájmu státního majetku pouze ve výši 304 950 Kč, přestože skutečný výnos dosáhl částky 2 333 186 Kč.

Za nemovitosti najaté od Ústavu hradil nájemce v roce 1998 nájemné se zpožděním. Ústav nevyúčtoval nájemci smluvní penále za pozdní platby nájemného v celkové výši 76 537 Kč.

Ústav proplatil koordinátorům Sondy Maturant 98 cestovní náhrady za použití soukromých motorových vozidel při služebních cestách, a to i mezi místy s přímým spojením prostředky veřejné hromadné dopravy. Při cestách nebyly převáženy žádné materiály a ve voze cestovala jen jedna osoba na jedno cílové místo. Za tyto cesty Ústav v roce 1998 vyplatil cestovní náhrady ve 30 804 Kč. Při použití prostředků veřejné hromadné dopravy by vynaložená částka byla podstatně nižší.

Kromě toho Ústav v rámci Sondy Maturant 98 uhradil silniční daň ve výši 14 025 Kč za vozidla, která nebyla pro Ústav předmětem daně.

Centrum ČB, kterému Finanční úřad v Českých Budějovicích uložil na základě provedené finanční revize odvést neoprávněně použité finanční prostředky státního rozpočtu včetně penále v celkové výši 727 261 Kč, nepoužilo k úhradě prostředky rezervního fondu.

Centrum HK pověřilo organizaci uspořádáním studentských soutěží a poukázalo jí částku 136 000 Kč. Centrum HK převzalo vyúčtování příspěvku, aniž by u části těchto prostředků v celkové výši 18 190 Kč ověřilo věrohodnost dokladů a použití těchto finančních prostředků v souladu s určeným účelem.

Centrum HK zorganizovalo v roce 1998, mimo svou hlavní náplň, sedm poznávacích zahraničních zájezdů. Z toho dva poznávací zahraniční zájezdy zorganizovalo v období, kdy nemělo k organizování zahraničních zájezdů oprávnění. U šesti zájezdů stanovilo výnosy v takové výši, že při vykázaní nákladů na tyto zájezdy vykážalo ztrátu v celkové výši 82 716 Kč.

2. Zadávání veřejných zakázek

Ústav vyzval v roce 1998 s odkazem na § 50 odst. 1 písm. c) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění zákona č. 148/1996 Sb., pouze jediného zájemce - firmu Dolstav, spol. s r. o. - k podání nabídky na vypracování kompletní projektové dokumentace a pro výstavbu plynové kotelny a rekonstrukci systému

ústředního topení, přestože předpokládaná cena za vypracování projektové dokumentace bez daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) činila 224 700 Kč a předpokládaná cena vlastní výstavby kotelny a rekonstrukce systému ústředního topení bez DPH činila 2 933 100 Kč. Ústav měl postupovat podle § 49a, resp. § 49 a vyžádat si nabídky nejméně od tří, resp. pěti zájemců.

Dne 29. 10. 1998 Ústav učinil telefonickou výzvu k podání nabídek na veřejnou zakázku na opravy objektů čtyřem zájemcům, a to do 13. 11. 1998. Ještě před stanoveným termínem pro předložení nabídek však Ústav vyzval dne 6. 11. 1998 firmu Dolstav, spol. s r. o., k podání nabídky na veřejnou zakázku na stavební opravy na stejných objektech podle § 50 odst. 1 písm. c) s odvoláním na „původní veřejnou zakázku ze dne 29. 10. 1998“. Dne 13. 11. 1998 uzavřel Ústav s firmou Dolstav, spol. s r. o., smlouvu se stanovenou smluvní cenou ve výši 2 343 900 Kč bez DPH a tentýž den uzavřel i dodatek, který se týkal prací na základě výzvy učiněné jednomu zájemci dne 6. 11. 1998 se smluvní cenou 1 134 850 Kč bez DPH. Nejpozději dne 6. 11. 1998 tedy Ústav znal skutečný rozsah prováděných prací, jejichž cena dle smlouvy a dodatku ze stejného dne činila celkem 3 478 750 Kč bez DPH. Ústav uzavřel smlouvu dle § 536 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, před vyhodnocením všech nabídek.

Uvedený postup svědčí o porušení zákona č. 199/1994 Sb., ve znění zákona č. 148/1996 Sb.

Centrum VŠ v roce 1998 proplatilo firmě za provedení tiskařských prací celkem 508 687 Kč bez DPH (z toho ve dvou případech byla fakturována částka přes 100 tis. Kč bez DPH), aniž by postupovalo podle § 49a zákona č. 199/1994 Sb., ve znění zákona č. 148/1996 Sb.

3. Hospodaření s majetkem státu

Centrum ČB nezařadilo do účetní evidence majetek v pořizovací ceně 106 221 Kč (fax, osobní počítač a tiskárnu) pořízený v letech 1994 a 1995 z prostředků účelové dotace na soutěž „Evropa ve škole“. Vztah k majetku mezi Centrem ČB a občanským sdružením, které uvedený majetek bezplatně užívá, nebyl do ukončení kontroly smluvně upraven.

4. Vedení účetnictví

Ústav, Centrum VŠ a Centrum ČB nedodržely při vedení účetnictví účtovou osnovu a postupy účtování tím, že v některých případech účtovaly náklady na nesprávné účty, což mělo za následek i zkreslení výnosů a nákladů roku 1998. Nevedly účetnictví úplně, průkazně a správně, neboť např. Ústav v některých případech uváděl roz-

dílná čísla dokladu v hlavní knize a v knize vydaných faktur a prováděl opravy v účetních dokladech nepřipustným způsobem. Centrum ČB dále např. nesprávně účtovalo náklady hrazené na počátku následujícího účetního období, vedlo neúplnou evidenci majetku a nesprávně stanovilo výši odpisů hmotného investičního majetku.

E. Shrnutí a vyhodnocení

V oblasti výkonu funkce zřizovatele MŠMT nezajistilo, aby zřizovací listiny jeho příspěvkových organizací obsahovaly zákonem stanovené náležitosti. Rada uvedených údajů již neodpovídala skutečnosti.

MŠMT v některých případech nakládalo s prostředky státního rozpočtu nehospodárně, neboť z nich např. provádělo externím dodavatelům úhrady za činnosti, které spadaly do náplní práce zaměstnanců ministerstva.

V oblasti hospodaření s majetkem státu MŠMT dostatečně nezajišťovalo ochranu majetku, neboť jej v některých případech nevedlo v předepsané evidenci a nevymáhalo vzniklé škody vůči odpovědným osobám.

Kontrolované příspěvkové organizace MŠMT nevedly státní majetek v předepsané evidenci, nevymáhaly penále za pozdní platby nájemného, nesledovaly hospodárnost při používání příspěvků poskytnutých na zabezpečení studentských soutěží, porušovaly zákon o zadávání veřejných zakázek a nedodržovaly zákon o účetnictví. Dále byl u těchto organizací např. zjištěn odvod výnosů z pronájmu státního majetku nižší o více než 2 mil. Kč.

Na přípravu nového pojetí ukončování studia na středních školách při uskutečňování „Programu MATURANT 2 000 - Transformace maturitních zkoušek“ MŠMT použilo prostředky státního rozpočtu v celkové výši 21 441 tis. Kč, z toho 20 121 tis. Kč v roce 1998. Při použití těchto prostředků MŠMT nepostupovalo hospodárně, neboť např. nezadalo práce svým příspěvkovým organizacím, které jsou k těmto účelům určeny, ale nadací, která v roce 1998 nemohla provádět podnikatelskou činnost. Při kontrole MŠMT nedoložilo vyhodnocení závěrečné zprávy k projektu a nepředložilo své záměry a využití výsledků Programu. Při poskytnutí příspěvku svým příspěvkovým organizacím na zabezpečení jednotlivých sond Programu MŠMT důsledně nesledovalo hospodárnost ani nepožadovalo konkrétní doložení použití prostředků.

V rozpočtu kapitoly MŠMT na rok 1999 byly na „Program Maturant 2 000 - Transformace maturitních zkoušek“ vyčleněny prostředky v celkové výši 25 036 tis. Kč.